

Særlige forhold ved offentliggørelse af Arbejdstidsregnskabet i 2020 og 2021 (red. 15. dec. 2021)

Større usikkerhed på grund af COVID-19

Arbejdsmarkedet og dermed *Arbejdstidsregnskabet* (ATR) har været kraftigt påvirket af nedlukningen af samfundet fra midten af marts 2020 som følge af COVID-19 og af de foranstaltninger, der blev sat i værk for at afbøde virkningerne af nedlukningen. De ekstraordinære forhold i den sidste del af første kvartal 2020 og resten af 2020 og foreløbig første, andet og tredje kvartal 2021, betyder, at opgørelsen af præsterede timer er behæftet med større usikkerhed end sædvanligt. Ligeledes har den nye ferielov som trådte i kraft 1. september 2020 bevirket en ændring i mønsteret for betalte timer for specielt de nyansatte funktionærer, som i modsætning til tidligere har ret til betalt ferie fra ansættelsens begyndelse.

Beskæftigelse

Beskæftigelse for lønmodtagere (BFL) er en af hovedkilderne i *Arbejdstidsregnskabet*. Nedlukningen og foranstaltningerne til at afbøde virkningerne heraf påvirker opgørelsen af beskæftigelsen, men påvirkningen begrænses af, at lønmodtagere, som er midlertidigt fraværende fra arbejdet, fortsat indgår som beskæftigede. Dette gælder også lønmodtagere, som er hjemsendt uden at arbejde, herunder lønmodtagere som virksomheden modtager lønkompensation for. I forbindelse med hjemsendelser vil nogle ansatte særligt i perioderne med omfattende nedlukninger have længere perioder end sædvanligt med fravær uden løn. Dette bliver der metodemæssigt kompenseret for ved at justere grænserne for, hvor lange fraværperioder der medtages. Usikkerheden er større, jo mere omfattende nedlukningen er.

Præsterede timer og den nye ferielov

I ATR fremskrives fraværet, herunder feriemønstre på baggrund af forholdet mellem præsterede og betalte timer i foregående år, og derfor har det som følge af den ændrede ferielovgivning været nødvendigt at korrigere de præsterede timer for de sidste fire måneder af 2020 og store dele af 2021. Denne korrektion er sket med udgangspunkt i *Beskæftigelse for lønmodtagere* (BFL) og fordelingen af timeantallet på jobbene i 2018 og 2019.

Præsterede timer og COVID-19-restriktioner

Nedlukningen og foranstaltningerne til at afbøde virkningerne heraf, har reduceret antallet af præsterede timer betydeligt. For at afspejle dette, er den sædvanlige beregning af præsterede timer korrigeret på baggrund af nye kilder.

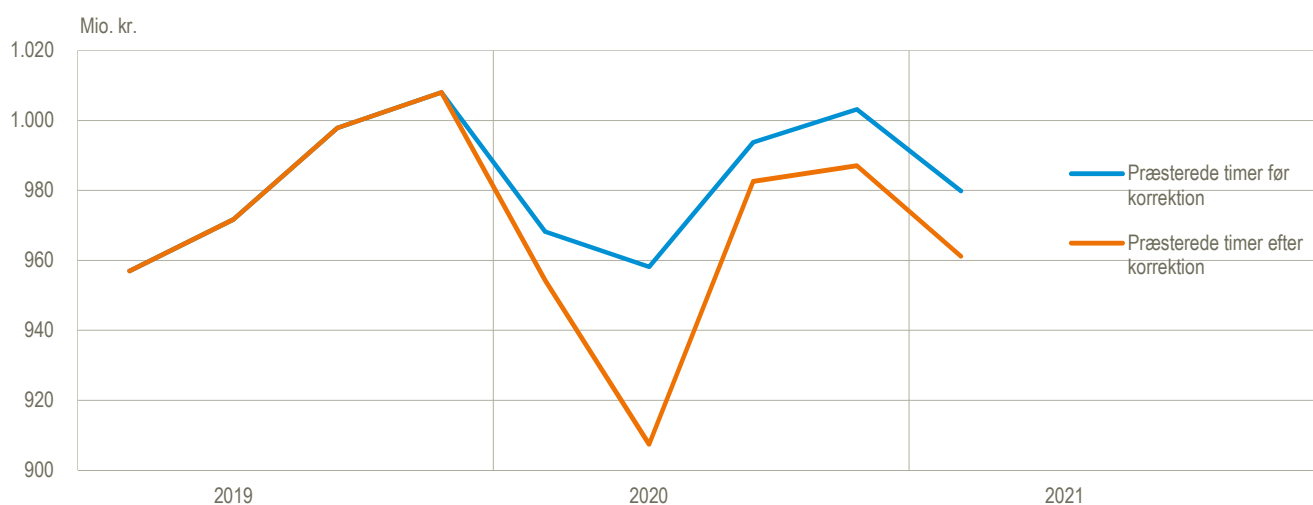
For private lønmodtagere er data fra lønkompensationsordningen benyttet til korrektion af antal præsterede timer. Lønkompensation bliver udbetalt på grundlag af forventet nedlukning, men nogle private virksomheder kunne i foråret 2020 åbne tidligere end først antaget. De oprindeligt udbetalte beløb skal derfor korrigeres. Denne forventede korrektion er der forsøgt at tage højde for ved beregningen af præsterede timer ud fra datoerne for genåbning af de forskellige aktiviteter og med oplysninger fra *Arbejdskraftundersøgelsen* (AKU). Vinteren 2020 og forårets 2021 nedlukning er håndteret på samme måde, med inddragelse af AKU ved udgivelse af første kvartal 2021. I forbindelse med lønkompensationsordningen skal virksomhederne indberette, hvor mange der har været sendt hjem i de perioder hvor de har modtaget lønkompensation. Når de endelige korrektioner for udbetalt lønkompensation foreligger, vil de blive inddraget i beregningen af antal præsterede timer og data vil blive korrigerede fra første kvartal 2020 og frem. Det vides på nuværende tidspunkt ikke, hvornår arbejdet med disse korrektioner vil være fuldt afsluttet.

I beregningen af de præsterede timer for den offentlige sektor indgår antagelser om antallet af personer, som ikke kan arbejde hjemmefra, og datoer for genåbning til grund. I det offentlige blev mange sendt hjem, men en stor del har arbejdet hjemmefra. Oplysninger fra *Arbejdskraftundersøgelsen* om forholdet mellem faktisk og betalt arbejdstid for personer, der er ansat i det offentlige, er sammen med fraværsoplysninger fra de offentlige lønindberetninger brugt til skønsmæssige korrektioner af antal præsterede timer i det offentlige. I vinterens nedlukning er brugt de samme antagelser, dog med en antagelse om, at forårets erfaringer med hjemmearbejde har gjort, at færre ikke har kunnet arbejde.

De selvstændige og medarbejdendes præsterede timer er blevet korrigeret i forbindelse med, at Arbejdsmarkedsregnskabet (AMR) strukturdata for 2020 er indarbejdet. I beregningen af de præsterede timer for denne gruppe er udover Arbejdsmarkedsregnskabet data brugt oplysninger fra *Arbejdskraftundersøgelsen* og data for de små selvstændige virksomheders kompensationspakke.

Figur 1 viser den kvartalsvise udvikling af de præsterede timer før og efter korrektion. Korrektionen er lavet fra første kvartal 2020 og til 1. kvartal 2021. De præsterede timer er foreløbige og opdateres efterhånden som inputkilderne revideres.

Figur 1. Præsterede timer med og uden korrektion. Faktiske tal

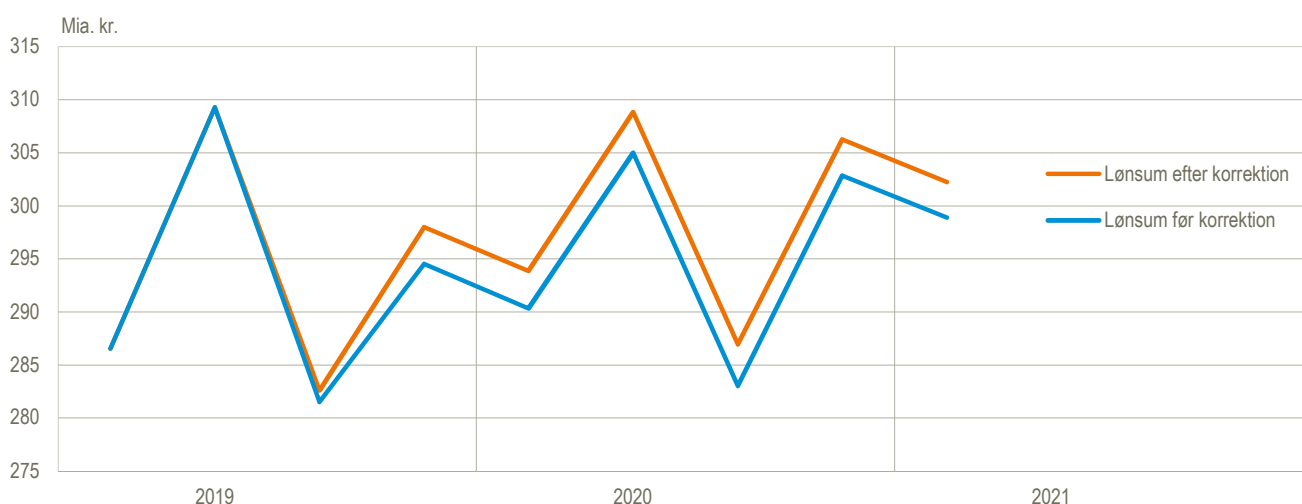

Lønsummen

Lønsummen i virksomheder og organisationer har i tidligere udgivelser været lavere end den faktiske optjente lønsum. I perioden fra 1. september 2019 og frem til den 31. august 2020 har der været tale om et overgangsår i forbindelse med den nye ferielov. Hvor feriepenge tidligere indgik i lønsummen når de blev optjent indgår de i overgangsåret og efterfølgende når ferien afholdes. Dette har især haft betydning for lønsummen for de timelønnede og fratrådte funktionærer. Arbejdsgiveren skulle senest 31. december 2020 indberette feriepenge for overgangsåret. Lønsummen er nu indarbejdet med tilbagevirkende kraft i ATR og er i overgangsåret større end tidligere udgivelser fra 3. kvartal 2019 og frem til 4. kvartal 2020. I udgivelser fremadrettet indgår lønsummen, når ferien afholdes.

Figur 2. viser den kvartalsvise udvikling af lønsummen før og efter korrektion. Korrektionen starter 3. kvartal 2019 og går frem til og med 1. kvartal 2021.

Figur 2. Lønsum med og uden korrektion. Faktiske tal

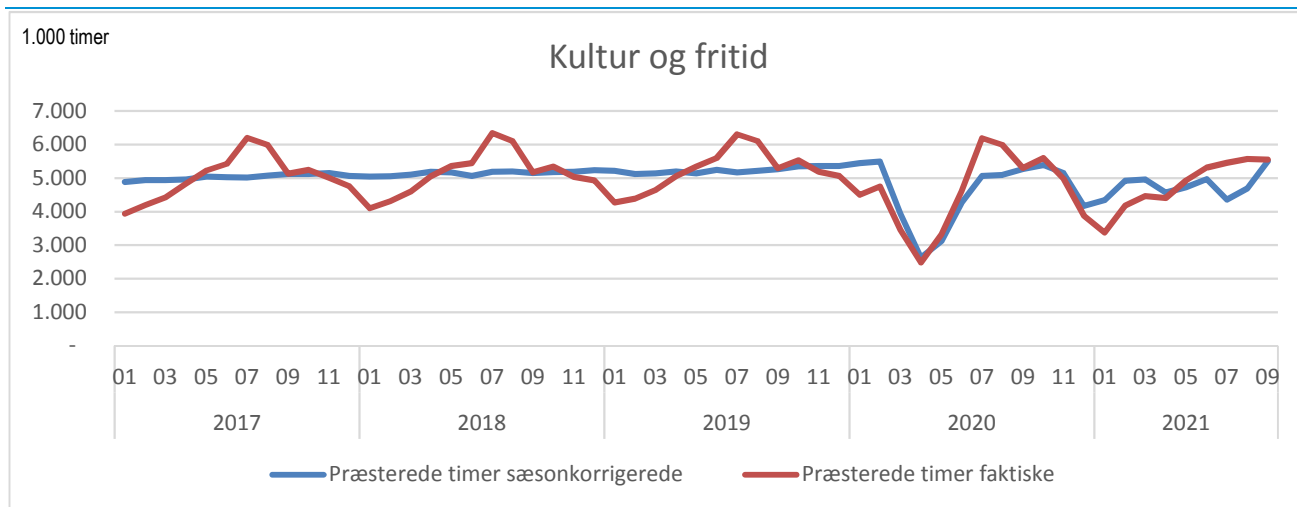

Sæsonkorrektion

De sæsonkorrigerede serier i ATR er generelt mere usikre end normalt pga. den atypiske udvikling på arbejdsmarkedet i 2020 og 2021 som følge af COVID-19. Det har også betydning for de matematiske modeller der benyttes til eksempelvis sæsonkorrektion. Sæsonkorrektion laves for at fjerne sæsonmønstre i de faktiske data. Det gør det muligt at beregne udviklingen måned til måned eller kvartal til kvartal. Branchen kultur og fritid

havde som eksempel før COVID19 et klart sæsonmønster i de faktiske tal for de præsterede timer. Under COVID19, har branchen haft markante afvigelser fra det normale sæsonmønster for de præsterede timer.

Kultur og fritid. Præsterede timer med og uden sæsonkorrektion

Kilde: Særkørsel på baggrund af mikrodata fra ATR

Figuren viser udviklingen af de præsterede timer i branchen *kultur og fritid* fra 2017 og frem til september 2021 for de faktiske og sæsonkorrigerede tal. I perioden fra 2017 til 2019 udjævner sæsonkorrektionen udsvingene og muliggør beregningen af den månedsvise udvikling. Fra 2020 og frem, hvor COVID19 restriktioner sender de ansatte hjem uden at arbejde, ændres det normale sæsonmønster i de faktiske data. Dette giver større usikkerhed i beregningen af udviklingen måned til måned. I tabellerne i statistikbanken er der både sæsonkorrigerede og faktiske værdier, og her kan man beregne den månedlige udvikling ved at se på værdierne fra året før.

Eventuelle henvendelser rettes til Flemming von Hadeln Løve 2054 8773 eller 3917 3727